

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 450-03/14-47/ EPA 271-VII
Ljubljana, 18. 3. 2015

Državni svet Republike Slovenije je na 27. seji 18. 3. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Dopolnjenemu predlogu zakona o bančništvu (ZBan-2) – druga obravnava

Državni svet **podpira** dopolnjen predlog zakona.

Državni svet ugotavlja, da je Odbor Državnega zbora za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo predlog zakona obravnaval na 7. seji 11. 3. 2015 in pri tem smiselno upošteval pripombe k 10., 53., 54., 90., 138., 150., 366., 372. in 395. členu, ki jih je v svojem mnenju k predlogu zakona na predlog državnega svetnika Petra Vriska sprejela Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

V 10. členu je tako pri izdajanju usmeritev Banke Slovenije črtan tisti del določbe, ki govori o usmeritvah, ki so zavezujoče za subjekte nadzora in se objavijo na spletni strani Banke Slovenije. V 53. in 54. ter z njima povezanem 395. členu predloga zakona je bila sprejeta sprememba, tako da za imenovanje člana nadzornega sveta ni potrebno predhodno dovoljenje Banke Slovenije. Sprejete so bile pripombe k 90. členu, ki določa dodatna pravila o revizijskem pregledu, pri čemer se podaljšuje obdobje revizijskega pregleda letnega poročila banke, ki ga lahko opravlja posamezna revizijska družba neprekinjeno, iz šest, na največ deset poslovnih let. Glede 366. člena, ki ureja sistem izmenjave informacij o boniteti strank je bilo pojasnjeno, da je pripomba sicer smiselna, vendar se bo za to področje v kratkem pripravila temeljito prenovljena zakonodaja. V 372. členu, s katerim se določa nadomestilo za dostop do informacij o boniteti strank, je bila sprejeta dopolnitev določbe tako, da bo nadomestilo, ki ga predpisuje Banka Slovenije, omejeno do višine nastalih stroškov.

Pripombe k 140., 373. in 408. členu predloga zakona niso bile upoštevane s pojasnilom, da 140. člen vzpostavlja sistem obveščanja o kršitvah v banki, pri čemer pa določba ne ureja anonimnih prijav, pač pa se nanaša na znane prijavitelje, ki poročajo o kršitvah predpisov v bankah. V 373. členu se določa višina glob za kršitev

banke, ki upošteva zahtevo direktive in velja za celoten prostor EU, pri čemer pa velja sorazmernost glede na velikost slovenskega bančnega sistema. V zvezi s pripombo o prekratkem roku za uveljavitev zakona pa je bilo pojasnjeno, da se s sprejetjem zakona zamuja, na kar je že večkrat opozorila tudi Evropska komisija. Kljub temu je bil sprejet predlog, da se rok iz petnajstih podaljša na trideset dni.

Državni svet izraža nekatere pomisleke in vprašanja, ki zadevajo tudi širše področje slovenskega bančnega sistema:

- Ali novela zakona odpravlja vzroke in nevarnosti, ki so pripeljale Slovenijo v položaj, ko se je moralo s sanacijo in dokapitalizacijo bank reševati t. i. bančno luknjo?
- Državni svet zanima ocena, v kakšni meri se bo z novimi zakonskimi določbami uspelo preprečevati potencialno nov bančni hazard, ki smo mu bili priča v zadnjih letih, ter anomalije, ki so se ob popolni deregulaciji bančnega poslovanja dogajale pri nas in po svetu.
- Ali se predvideva priprava zakonodaje tako na ravni EU kot tudi na nacionalni ravni, ki bo področje bančnega poslovanja uredila tako, da bo bankam vrnila njihovo klasično vlogo in uspešno obvladovala likvidnostna tveganja?
- Ali predlagane rešitve v večji meri kot doslej pri poslovanju bank omogočajo predvidevanje poteka dogodkov v prihodnje?
- Ali bodo prejemki uprav in nadzornih svetov v bankah, ki so pretežno v državni lasti, ustrezno omejeni in na ravni prejemkov v drugih državnih institucijah?
- Ali so v predlagani noveli zakona predvidene varovalke, ki bodo onemogočale izplačila previsokih nagrad tako članom uprav bank kot tudi članom nadzornih svetov?
- Glede na to, da zakonski predlog predvideva visoke kazni v primeru kršitev pri poslovanju bank tudi za člane uprave in nadzornega sveta, se zastavlja vprašanje, ali ne bi bilo treba predvideti ustrezne kazni tudi za odgovorne osebe regulatorja, posebno zato, ker je bilo delo Banke Slovenije kot regulatorja ob pojavljanju bančne krize pomanjkljivo?
- Državni svet je mnenja, da se v primeru izkazanega dobička v državnih bankah, ki so v preteklem času prejemale pomoč države oz. so bile dokapitalizirane, ustvarjen dobiček vrne lastniku oz. proračunu; nesprejemljivo je, da bi se iz tega naslova izplačevale nagrade članom uprav in nadzornih svetov.
- Glede na izkazano dvomljivo sposobnost odkrivanja anomalij pri podelitvah slabih kreditov, se Državnemu svetu zastavlja vprašanje odgovornosti Banke Slovenije, ki jo kot povsem avtonomno delujoč sistem ni možno dodatno nadzirati. Prav tako se zastavlja vprašanje, ali je časovna dinamika, v kateri izvaja Banka Slovenije za posamezne banke stresne teste, neodvisno od siceršnjih zahtev Evropske centralne banke, ustrezna?

- Državnemu svetu se zastavlja vprašanje, ali je morebitna odstavitev guvernerja Banke Slovenije, glede na nekatere izjave, v domeni naše ali evropske zakonodaje?
- Državni svet ugotavlja, da še vedno ni zaslediti ukrepov, ki bi spodbujali banke k aktivnostim za oživljanje kreditiranja gospodarstva. Kreditni krč ne pojenja, ker naj bi bila slovenska podjetja prezadolžena in brez ustreznih programov, pri čemer pa je moč ugotoviti, da je povprečna zadolženost slovenskega gospodarstva podobna kot v gospodarstvih EU, zato je smiselno vprašanje, ali se lahko pričakujejo pozitivni učinki obravnavanega zakona na kreditno aktivnost bank.
- Državni svet ugotavlja, da glede na zapisano v prilogi k zakonskemu besedilu predlagatelj zakona sodi, da bo sprejem zakonskega predloga povzročil dodatne stroške zadolževanja gospodarstva zaradi tržnih pritiskov in pričakovanj glede kapitalskih ravni bank in upravljanja likvidnosti po krizi ter ocenjuje, da bo vpliv na mala in srednja podjetja nižji kot na velika podjetja. Državni svet ne izraža podpore zakonskim rešitvam, ki bodo imele negativen vpliv na poslovanje gospodarstva.

Mitja Bervar
predsednik